

Over 300 skud i minuttet leverede det lette Madsen rekylgevær. Her er det på plads at tilføje, at Madsen geværet er deaktiveret og fuldt lovligt ifølge gældende dansk lovgivning.

En DØDELIG kombination

Nimbus motorcyklen var ikke alene det absolut hurtigste, det danske militær havde, det var også det farligste. Med 20 mm Madsen rekylkanonen monteret på sidevognen var det i stand til at stoppe kampvogne og pansrede køretøjer på meget lang afstand.

TEKST OG FOTO JENS JESSEN.
ARKIV FOTOS.

Hvor og hvornår øgenavnet Jomfru Madsen er opstået, er der tvivl om. Fakta er, at man ved, det er blevet brugt om Madsen rekylgeværet før krigen, og at, det er kendt helt tilbage til 1924, og noget tyder endda på, at det er næsten lige så gammelt som selve geværet. Den danske marine brugte også Madsen rekylgeværet og da både skibe, kanoner og andre våben altid fik kvindenavne som kælenavn, kan det derfor have en maritim oprindelse. Men Madsen rekylgeværet er samtidig et eksempel på en stor dansk eksportsucces, som vist aldrig er overgået indenfor sin genre. Rigtig mange forskellige lande købte geværet, og det var blandt andet så fjerne lande som Kina og Chile. Faktisk kom det så vidt, at der rent faktisk blevet afsluttet en aftale med den russiske zar om, at man for dansk kapital skulle opføre to våbenfabrikker i byen Koro-

tov, mellem Moskva og Novgorod, hvor der skulle licensfremstilles Madsen rekylgeværer. Det blev aldrig til mere end bygningerne, for da revolutionen kom i 1917, nationaliserede man fabrikkerne.

Madsen rekylgeværet kom i mange udgaver og versioner. Først kom det let kalibrerede Madsen rekylgevær, og først langt senere kom den tunge 20 mm Madsen rekylmaskinkanon, som kom til at spille en afgørende rolle den 9. april 1940.

Navnet Madsen hidfører selvfølgelig til én med efternavnet Madsen og den Madsen, der er tale om, var den danske kaptajn Vilhelm Hermann Oluf Madsen. Retteligen var han ikke alene om rekylgeværet, for det blev lavet i samarbejde med rustmester Bjarnov, og de to havde prototypen færdig i 1883. De måtte dog lide den tort, at militæret i stedet for Madsen geværet indkøbte Gevær Model 89.

De to iværksættere indså, at de skulle gå nye veje og videreudvikle det til et let rekylmaskingevær, som var færdigt omkring år 1900. Til det formål blev firmaet, Compagnie Madsen A/S, stiftet. Det fik senere navnet Dansk Rekyl-Riffel Syndikat, og i 1936 skiftede det navn til Dansk Industri Syndikat A/S, forkortet DISA. Indtil 1950 fremstillede virksomheden Madsen-rekylgeværer, og i den periode blev både det lette og den tunge maskinkanon solgt i forskellige modeller og versioner til omkring 33 lande.

Den danske hær indførte fra 1903 Rekylgevær Model 1903 i rytteriet, og først senere blev der dannet Rekylafdelinger indenfor det, man dengang kaldte fodfolket. Eksporten af det nye våben kom hurtigt i gang, og det blev allerede benyttet i den russisk-japanske Krig i 1904-05, og det udløste året efter et udbytte på 50 % til aktionærerne. Under Første